

دولت محیط زیست

◀ **زهر کشور / «حسن روحانی»**
در دوره تبلیغات انتخاباتی دولت یازدهم و دوازدهم وعده‌های محیط زیستی مشخصی داد و بعدتر نیز بارها از دغدغه‌های زیست محیطی اش گفت. او از دولت خود به نام محیط زیستی ترین دولت جمهوری اسلامی یاد می کند. هفت سال از دولت حسن روحانی گذشت. هفته دولت بهانه‌ای شد تا با عیسی کلانتری معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور درباره عملکرد زیست محیطی هفت ساله دولت روحانی گفت و گو کنیم. کلانتری در این گفت و گو، روحانی را موفق ترین رئیس جمهوری بعد از انقلاب در حوزه محیط زیست می داند.

سجاد صفری / ایران

■ آقای کلانتری سال آخر دولت روحانی است و سه سال از هفت سال گذشته، شما مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست را به عهده داشته‌اید. عملکرد و کارنامه محیط زیستی در دولت ایشان را چگونه ارزیابی می کنید؟

وقتی آقای روحانی از من خواست به سازمان محیط زیست بیایم دستور پیگیری ۴ مسأله گردو غبارها، پسماندها، هوای کلانشهرها و حقایق تالاب‌ها را به من داد. البته این مسائل جزو وظایف سازمان است اما شاید ا دید ایشان یک مقدار در این حوزه‌ها در گذشته کم توجهی شده بود. در بخشی از مأموریت‌های محوله موفقیت‌های خوبی به دست آوردم اما در بخش‌هایی نیز با عدم همراهی مجلس قبل، از جمله در حوزه پسماندها روبه رو شدیم و عقب افتادیم. ولی از آن چیزی که پیش بینی شده بود در بخش‌های دیگر مثلاً در حوزه بهبود کیفیت هوای کلانشهرها، مهار گردو غبارها و حفاظت و حراست از منابع زیستی در حال انقراض خوب عمل کردیم. به نظر من آقای روحانی با توجه به پیشینه سیاسی و امنیتی اش، به محیط زیست از بعد استراتژیکی نگاه می کند نه احساسی. محیط زیست یک فصل بین بخشی است. فقط به آب، صنعت، کشاورزی یا آموزش و پرورش محدود نمی شود. به همین دلیل اکثر دستاوردهای ما به دلیل فشار ایشان بر سایر بخش‌ها در راستای حفاظت محیط زیست بین بخشی، به دست آمد.

■ گفتید مجلس قبل در مواردی با شما همکاری نکرد، آیا احتمال می دهید موارد باقی مانده با مجلس جدید به سرانجام برسد؟

مجلس جدید، هندوانه نبریده است.

■ مجلس قبل در چه مواردی با شما همکاری نکرد؟

آن مجلس در مورد پسماندها با ما همکاری نکرد.

■ دلایل اعتباری بود؟

بله. ۱۳ میلیارد دلار دولت در لایحه بودجه سال ۹۶ برای ساماندهی پسماندها به ویژه در حوزه شمال کشور پیش بینی کرده بود. مجلس این پول را به ارگان‌های دیگری داد. در صورتی که ما می توانستیم تکلیف پسماندهای شمال را با این اعتبار یکسره کنیم اما متأسفانه در اولویت مجلس قرار نگرفت.

■ آن اعتبار را به کدام ارگان دادند؟

بخش دفاعی. بنابراین منبع مالی برای حل پسماند نماند. ۱۳ میلیارد دلار از محل صندوق توسعه ملی پیش بینی شده بود. اگر این اعتبار پرداخت می شد، مشکل پسماندهای شمال کشور حداکثر ظرف سه سال حل می شد.

■ برنامه حل پسماند به چه صورت بود، آیا بحث

زیاله سوزها در میان بود یا باز یافت؟

چیزی که مهندسین مشاور پیش بینی کرده بودند در بخش‌های مختلف اعم از زیاله سوز، باز یافت و تولید برق بود که متأسفانه مجلس قبلی همراهی نکرد.

■ مجلسی‌ها در گفت و گوهای رسانه‌ای گفته‌اند محیط زیست برنامه مشخصی برای حل معضل پسماند ارائه نداده بود و ارتباط مؤثری با مجلس نداشت...

اگر ارتباطی وجود نداشت، چطور اعتبار را به بخش‌های دیگری دادند.

■ نماینده‌ها در مجلس گذشته گفته بودند پردیسان ما را برای پرداخت این اعتبار توجیه نکرد...

دنبال بهانه هستند. قاعدتاً در فصل بودجه، دستگاه‌های دولتی نباید به مجلس بروند. سازمان برنامه بودجه از لایحه دفاع می کند. لابد برای مجلس جای دیگری، اولاً تر از پسماندهای شمال بود.

■ یکی از وعده‌های انتخاباتی آقای روحانی حقایق زیست محیطی بود و برخی از منتقدان بخش محیط زیست دولت اعتقاد دارند که ایشان نتوانسته به این وعده تا سال هفتم دولت، جامه عمل بپوشاند، نظر شما چیست؟

بله. یکی از وعده‌های ایشان تأمین حقایق زیست محیطی تالاب‌ها بود و ما هم تاکنون در مورد نزدیک به ۴۰ تالاب با وزارت نیرو به تفاهم رسیدیم و برنامه تأمین حقایق آنها به تأیید شورای عالی تالاب‌ها هم رسید. امیدواریم درباره باقی تالاب‌ها هم تا پایان دولت به تفاهم برسیم. وضعیت این تالاب‌ها باید بررسی شود تا نه ما بیشتر از نیاز تالاب‌ها آب طلب کنیم نه آنها کمتر از نیاز تالاب‌ها به ما آب بدهند. این همکاری‌ها بر مبنای مطالعات ادامه دارد. یکی از برنامه‌های موفق البته پرهزینه دولت روحانی به ویژه در دولت دوم بهبود وضعیت هوای کلانشهرها بود. ما از دو سال پیش یک فاکتور جدید به لایحه هوای پاک اضافه کرده بودیم که قبلاً در برنامه‌ها نبود و آن رفع آلودگی ازون در سطح پایین است. در نظر گرفتن این فاکتور باعث ایجاد بهبود معناداری در کیفیت هوای کلانشهرها شد. در نتیجه میانگین انتشار آلاینده‌های خودروهای داخلی کشور از یک و دو صدم گرم در یک کیلومتر به نیم گرم در یک کیلومتر رسید. این کاهش نتیجه میلیارد ها دلار سرمایه گذاری است که به بهبود کیفیت سوخت منجر شد. ما در سال ۹۲ یک لیتر تولید سوخت استاندارد یورو ۴ نداشتیم. امروز روزانه حداقل ۱۴۰ میلیون لیتر سوخت استاندارد یورو ۴ داریم که این تولید به کاهش آلاینده‌های خودروها و افزایش کیفیت سوخت منجر شد. برای رسیدن به همین نقطه بیش از ۲۰ میلیارد